

ČESKÁ REPUBLIKA
USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Pavla Šámala a soudců Josefa Fialy a Jana Filipa (soudce zpravodaje) o ústavní stížnosti stěžovatelky obchodní společnosti **Czech Invest Group s. r. o.**, sídlem Štrossova 272, Pardubice, zastoupené JUDr. Radomilem Mackem, advokátem, sídlem J. M. Marků 92, Lanškroun, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. dubna 2021 č. j. 33 Cdo 1494/2020-417 a usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 30. prosince 2019 č. j. 23 Co 9/2019-383, za účasti **Nejvyššího soudu, Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích**, jako účastníků řízení, a ~~XXX~~ bytem ~~XXX~~ jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) se stěžovatelka domáhá zrušení v záhlaví uvedených soudních rozhodnutí, přičemž tvrdí, že jimi bylo porušeno její ústavně zaručené právo na soudní ochranu a spravedlivý (sc. řádný) proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
2. Z ústavní stížnosti a vyžádaného soudního spisu se podává, že Okresní soud v Pardubicích (dále jen „okresní soud“) rozsudkem ze dne 23. 10. 2018 č. j. 18 C 99/2016-314 ve znění doplňujícího usnesení ze dne 14. 11. 2018 č. j. 18 C 99/2016-320 k žalobě vedlejšího účastníka zrušil kupní smlouvu o prodeji

automobilu zn. Škoda Octavia RS (dále jen „Škoda“) uzavřenou dne 25. 2. 2016 mezi stěžovatelkou jako kupující a vedlejším účastníkem jako prodávajícím, jakož i kupní smlouvu o prodeji automobilu Mercedes Benz E 320 CDI (dále jen „Mercedes“) uzavřenou téhož dne mezi stěžovatelkou jako prodávající a vedlejším účastníkem jako kupujícím, uložil stěžovatelce vrátit vedlejšímu účastníkovi automobil Škoda a rozhodl o nákladech řízení.

3. Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka odvolání, následně však Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) rozsudek okresního soudu zrušil a řízení zastavil. Dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před okresním soudem, ani za odvolací řízení, a stěžovatelce uložil zaplatit České republice náhradu nákladů řízení ve výši 14 649,99 Kč. Důvodem zastavení řízení bylo zpětvzetí žaloby vedlejším účastníkem řízení v plném rozsahu, s ohledem na dohodu o mimosoudním vypořádání, kterou se stěžovatelkou uzavřel. Překážkou zastavení řízení nebyl podle krajského soudu stěžovatelčin nesouhlas, neboť nebyla splněna podmínka vážného důvodu podle § 222a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

4. Toto usnesení napadla stěžovatelka dovoláním, které pak Nejvyšší soud výše označeným usnesením podle § 243c odst. 1 o. s. ř. (ve znění účinném od 30. 9. 2017) odmítl s tím, že stěžovatelka nepředložila žádnou právní otázku, jež by zakládala přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř., a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

II. Stěžovatelčina argumentace

5. V ústavní stížnosti stěžovatelka poukazuje na to, že v průběhu odvolacího řízení, a to dne 23. 5. 2019, uzavřela s vedlejším účastníkem dohodu, podle níž (mimo jiné) ona připraví vozidlo Škoda tak, aby úspěšně absolvovalo technickou kontrolu, přičemž správní náklady ponese vedlejší účastník. Poté mu toto vozidlo předá v místě jeho bydliště, vyzvedne si zde vozidlo Mercedes, zaplatí vedlejšímu účastníkovi do konce září 2019 částku 80 000 Kč na náhradu nákladů daného soudního řízení a po splnění těchto bodů dohody vezme vedlejší účastník žalobu zpět. Uvedené podmínky byly naplněny, avšak vedlejší účastník jí v mailu ze dne 4. 10. 2019 sdělil, že vozidlo Škoda nespĺňuje technické požadavky na provoz, vykazuje zásadní vady, a vyzval ji k náhradě škody ve výši 127 000 Kč, resp. k uzavření nové dohody. To stěžovatelka považovala za porušení již uzavřené dohody a vyzvala jej, aby do 13. 10. 2019 vzal žalobu zpět, jinak že od této dohody odstoupuje a očekává vrácení peněz. Vedlejší účastník v tomto termínu žalobu zpět nevzal a ona tudíž účinně odstoupila od dohody.

6. Následně stěžovatelka obecným soudům vytýká, že vyložily a aplikovaly § 222a o. s. ř. způsobem, kterým ji zbavily práva se v řízení bránit, resp. že oslabily její právo na přístup k soudu tak, že to zasáhlo samotnou podstatu jejího práva na projednání jejího odvolání před soudem. Má za to, že soud musí přihlídnout k jejím zájmům a nebrat v potaz toliko zájem vedlejšího účastníka řízení na zastavení řízení. Nejvyšší soud vyšel z předpokladu, že došlo k platnému mimosoudnímu vyřešení dohodou, i když od ní odstoupila, a dovodil, že vedlejší účastník neměl zájem na dalším pokračování řízení, protože odpadl předmět sporu, a pokračoval-li by krajský soud v řízení, musel by žalobu zamítnout z důvodu

narovnání, aniž by zkoumal, zda je nárok vedlejšího účastníka po právu. Podle stěžovatelky tedy krajský soud absenci vážných důvodů pro pokračování řízení založil na tom, že by vedlejšímu účastníkovi hrozilo zamítnutí žaloby.

7. Stěžovatelka dále, citujíc z nálezu Ústavního soudu ze dne 20. 6. 2013 sp. zn. II. ÚS 1860/12 (N 113/69 SbNU 833), uvádí, že vedlejší účastník zahájil právně a skutkově složitý spor založený na tvrzení, že si účastníci kupních smluv poskytl vzájemně plnění, jejichž hodnoty byly v hrubém nepoměru. Okresní soud v tomto ohledu vyšel zejména ze znaleckých posudků, ona ale skutkové i právní závěry okresního soudu (týkající se mj. i právního posouzení těchto smluv) učinila předmětem odvolacího řízení, v němž požadovala, aby se krajský soud zabýval i tím, zda stěžejní znalecký posudek není zatížen vadou, uvedený soud se však jejím odvoláním nezabýval.

8. K interpretaci § 222a odst. 2 o. s. ř. stěžovatelka uvádí, že pojem „vážné důvody“ není zákonem specifikován, podle jejího názoru je však tento pojem nutno v první řadě posuzovat z jejího pohledu, přičemž v daném případě uvedla řadu důvodů, pro které trvá na meritorním projednání věci (zrušení mimosoudní dohody, hrozba dalších sporů o náhradu škody, i nové skutečnosti, které vyšly v odvolacím řízení najevo a které podporují její procesní stanovisko). V této souvislosti poukazuje na nález Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2003 sp. zn. III. ÚS 210/02 (N 8/29 SbNU 57) a na okraj dodává, že v kontextu daného případu nedává smysl závěr Nejvyššího soudu, že vážným důvodem není její tvrzení, že vadu vozidla, která byla původní příčinou sporu, dodatečně (poté, co vozidlo přezvala zpět) odstranila, neboť tato skutečnost se nepromítá do platnosti dohody – nikdy prý totiž netvrdila, že vadu vozidla, která byla původní příčinou sporu, dodatečně odstranila, a ani tuto skutečnost neoznačila za důvod nesouhlasu se zpětvzetím.

9. V další části ústavní stížnosti stěžovatelka vytýká obecným soudům, že se nevypořádaly s její námitkou neplatnosti mimosoudní dohody a důvody pro pokračování v řízení. Jde-li o první bod, vyjadřuje nesouhlas se závěrem Nejvyššího soudu, že jí právo na odstoupení od této dohody nevzniklo, neboť vedlejší účastník svou povinnost vzít žalobu zpět splnil, přičemž lhůta pro splnění nebyla stanovena. Podle stěžovatelky, odkazující na § 1958 a 1978 občanského zákoníku, byl vedlejší účastník povinen vzít žalobu zpět po uplynutí přiměřené lhůty, kterou mu stanovila, což se nestalo. Ve druhém bodě stěžovatelka upozorňuje, že až po uzavření mimosoudní dohody a předání vozidla Mercedes zjistila, že vedleším účastníkem tvrzené a ve znaleckých posudcích a v diagnostickém testu popsané závady byly způsobeny jen vybitou baterií. Nedošlo tedy k odstranění vady, ale o novou skutečnost, která vyšla najevo až poté, co měla možnost vozidlo prohlédnout.

III.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

10. Ústavní soud posoudil, zda jsou splněny procesní předpoklady projednání ústavní stížnosti. Dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, která byla účastnicí řízení, ve kterém byla vydána rozhodnutí napadená ústavní stížností. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s § 29 až 31 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“). Její ústavní stížnost je

přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona *a contrario*), neboť vyčerpala všechny zákonné prostředky k ochraně svého práva.

IV.

Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

11. Ústavní soud je soudním orgánem ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy), který stojí mimo soustavu soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy). Vzhledem k tomu jej nelze, vykonává-li svoji pravomoc tak, že podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy rozhoduje o ústavní stížnosti proti pravomocnému soudnímu rozhodnutí, považovat za další, „superrevizní“ instanci v systému obecné justice, oprávněnou svým vlastním rozhodováním (nepřímo) nahrazovat rozhodování obecných soudů; jeho úkolem je „toliko“ přezkoumat ústavnost soudních rozhodnutí, jakož i řízení, které jejich vydání předcházelo. Nutno proto vycházet z pravidla, že vedení řízení, zjišťování a hodnocení skutkového stavu, výklad podústavního práva a jeho aplikace na jednotlivý případ je v zásadě věcí obecných soudů, a o zásahu Ústavního soudu do jejich rozhodovací činnosti lze uvažovat za situace, kdy je jejich rozhodování stíženo vadami, které mají za následek porušení ústavnosti (tzv. kvalifikované vady); o jaké vady přitom jde lze zjistit z judikatury Ústavního soudu.

12. Stěžovatelka v ústavní stížnosti obecným soudům vytýká, že se nevypořádaly s jejími argumenty, resp. důvody, pro které odmítla vyslovit souhlas se zastavením řízení, ve skutečnosti ale jde o vyjádření nesouhlasu s tím, jak obecné soudy interpretovaly a aplikovaly § 222a odst. 2 o. s. ř., tedy podústavní právo, kdy z hlediska věcné správnosti polemizuje s posouzením otázky „vážnosti důvodů“ (v daném případě spíše samotné relevance), o které opřela svůj nesouhlas se zastavením daného soudního řízení.

13. Posouzení toho, zda účastníkem řízení uváděné důvody lze považovat za vážné (nebo vůbec relevantní), je v kognici obecných soudů, přičemž Ústavní soud, jak patrné z jeho ustálené judikatury, by do daného procesu (interpretace a aplikace podústavního práva) mohl zasáhnout za předpokladu, že by byl stížen „kvalifikovanou vadou“, zpravidla spočívající v tom, že obecné soudy nezohlední správně (či vůbec) dopad některého ústavně zaručeného základního práva (svobody) na posuzovanou věc, nebo se dopustí – z hlediska řádně vedeného soudního řízení – neakceptovatelné „libovůle“, spočívající buď v nerespektování jednoznačně znějící kogentní normy, nebo ve zjevném a neodůvodněném vybočení ze standardů výkladu, jenž je v soudní praxi respektován, resp. který odpovídá všeobecně akceptovanému (doktrinálnímu) chápání dotčených právních institutů [viz např. náleze ze dne 25. 9. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 85/06 (N 148/46 SbNU 471)].

14. Z argumentace v ústavní stížnosti Ústavní soud vyvozuje, že by mohlo jít o případ „kvalifikované vady“ spočívající v tom, že nebyl adekvátně zohledněn dopad stěžovatelčina ústavně zaručeného základního práva na soudní ochranu, resp. na přístup k soudu. O porušení daného práva by bylo možné uvažovat primárně za předpokladu, že by se žalovaný nemohl domáhat svých práv než právě v zastaveném řízení, tedy především v jiném soudním řízení, v němž by vystupoval v pozici žalobce, to však stěžovatelka netvrdí.

15. Namítá-li stěžovatelka, že ve smyslu judikatury Ústavního soudu (představované např. již zmíněným náleze sp. zn. III. ÚS 210/02) má právní a ekonomický zájem

na tom, aby bylo meritorně rozhodnuto, obecné soudy vyšly z toho, že předmět původního řízení odpadl, když původně sporná práva a povinnosti účastníků řízení byly nahrazeny novými na základě mimosoudní dohody ze dne 23. 5. 2019, a kdy obě strany splnily svůj závazek mimo jiné vrátit si vzájemně vozidla Škoda a Mercedes.

16. Stěžovatelka se s tímto závěrem neztotožnila, což odůvodnila tím, že od této dohody platně odstoupila z důvodu prodlení vedlejšího účastníka se splněním závazku vzít žalobu zpět. Tímto argumentem se Nejvyšší soud zabýval, načež jej odmítl se zdůvodněním, že daný závazek vedlejšího účastníka nebyl vázán žádným konkrétním termínem. S tímto názorem stěžovatelka v ústavní stížnosti vyslovila nesouhlas, dovolávajíc se § 1958 a 1978 občanského zákoníku. Podle ustálené judikatury Ústavního soudu však interpretace a aplikace podústavního práva je věcí obecné justice, do níž Ústavní soud není oprávněn zasahovat s výjimkou, kdy je stížen některou z kvalifikovaných vad (viz k tomu sub 13), tyto však stěžovatelka neuplatnila (jinak řečeno, ústavní stížnost v tomto ohledu postrádá ústavněprávní argumentaci). Možno dodat, že stěžovatelčin odkaz na § 1978 občanského zákoníku nebyl případný. Z ústavní stížnosti se totiž podává, že právo na odstoupení od smlouvy (dohody ze dne 23. 5. 2019) mělo stěžovatelce vzniknout poté, co vedlejší účastník nevyhověl její výzvě ze dne 9. 10. 2019 a nevzal svou žalobu zpět do 13. 10. 2019, tato lhůta ovšem nebyla lhůtou „dodatečnou“ ve smyslu uvedeného ustanovení.

17. Namítá-li stěžovatelka, že obecné soudy „vážné důvody“ posuzovaly z pohledu žalobce, pak odpadnutí předmětu řízení v důsledku uzavření mimosoudní dohody se týká obou účastníků, přičemž konstatování krajského soudu, že při pokračování v řízení by za této situace žaloba musela být zamítnuta, představuje jen nadbytečný poukaz na procesní důsledek, který na ústavnost (ani věcnou správnost) napadených soudních rozhodnutí žádný dopad mít nemůže.

18. Jde-li o zbývající důvody, ty buď vycházejí z předpokladu, že předmět řízení neodpadl, anebo stěžovatelka opakuje svou argumentaci, kterou uplatnila v daném soudním řízení a se kterou se obecné soudy náležitě vypořádaly, přičemž Ústavní soud nepovažuje za nutné k tomu cokoli dodávat, a tak pro stručnost na příslušné závěry stěžovatelku odkazuje.

19. Ústavní soud uzavírá, že posoudil ústavní stížnost z hlediska kompetencí daných mu Ústavou, tj. z pozice soudního orgánu ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy), a protože ze shora uvedených důvodů neshledal namítané porušení základních práv či svobod stěžovatelky (viz sub 1), dospěl k závěru, že jde o návrh zjevně neopodstatněný, a ústavní stížnost odmítl podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2021

Pavel Šámal v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jitka Štíhová

